

Utbildningsnämndens protokoll 2023-03-17**Tid och plats**

2023-03-17 klockan 09:00-12:45 i Heby skola

Beslutande ledamöter

Rose-Marie Isaksson (S) ordförande, Göran Hillbom (C), Mattias Jonsson (S), Leif Nilsson (S), Rickert Olzon (M), Mattias Widén (SD), Ing-Marie Fogelberg (SD)

Ej tjänstgörande ersättare

Bengt Thalín (V), Linda Johnsson (C), Anders Kihl (KD), Carl-Henrik Andersson (SD), Monica Sverkersson (S), Carin Bolander (C)

Övriga närvarande

Dan Bergquist, förvaltningschef §§ 31, 36, Annika Lindblom Lans, utredare/samordnare BUF § 28, Frida Öhman, lärare F-6 § 28, Martin Mihaylov, utredare §§ 29-31, Sofia Fågelsbo, controller §§ 30-34, Karin Österlund, kvalitetscontroller § 35, Maja Hallberg, nämndsekreterare, Jenny Tobiasson, nämndsekreterare, Linda Ahlin, kommunikatör

Val av justerare

Göran Hillbom (C)

Tid och plats för justering

2023-03-24 klockan 9.00 i Heby kommunkontor

Justerade paragrafer

§§ 27- 36

Underskrift

Rose-Marie Isaksson, ordförande

Göran Hillbom, justerare

Maja Hallberg, sekreterare

Anslagsbevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Utbildningsnämnden

Datum då anslaget sätts upp

2023-03-24

Sammanträdesdatum

2023-03-17

Datum då anslaget tas ned

2023-04-15

Förvaringsplats för protokollet

Kommunkontoret, Tingsgatan 11, Heby

Underskrift

Maja Hallberg

Innehållsförteckning

Anmälan av delegeringsbeslut	4
Årsrapport NTA.....	5
Redovisning av KKiK nyckeltal 2022.....	6
Socioekonomiskt strukturstödssystem	7
Årsredovisning 2022	9
Månadsrapport feb	11
Volymer per verksamhet inom CLL redovisas	13
Redovisning av förslag för "småskoletillägg"	15
Revidering av Delegationsordningen	16
Information och rapporter	17

Ubn § 27

Dnr UBN/2023:10

002

Anmälan av delegeringsbeslut

Utbildningsnämnden beslut

- Utbildningsnämnden tackar för informationen och lägger delegationsbesluten till handlingarna.

Sammanfattning

Lista delegationsbeslut inom utbildningsnämnden §§ 12 – 33, 2023 föreligger.

Beslutsunderlag

Lista delegationsbeslut till utbildningsnämnden sammanträde 17 mars 2023.

Ubn § 28

Årsrapport NTA

Utbildningsnämnden beslut

- Utbildningsnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning

Samordnare på BUF och lärare F-6 informerar nämnden om arbetet kring NTA. NTA är ett skolutvecklingsprogram och förkortningen står för **Naturvetenskap och Teknik för Alla**. I programmet finns 29 olika teman inom naturvetenskap, teknik och matematik, riktade mot olika åldrar. Dessutom ingår en nationell och regional organisation, verktyg för utvärdering och kompetensutveckling för pedagoger/lärare. Alla pedagoger/lärare går en halv dags obligatorisk introduktionsutbildning till NTA skolutvecklingsprogrammet och till varje tema ingår en heldags temautbildning för pedagoger/lärare, vilket är ett villkor från NTA centralt för att få arbeta med temat. Till alla teman ingår en lärarhandledning och till de flesta teman en materielsats (temalåda).

Beslutsunderlag

Rapport

Ubn § 29

Dnr UBN/2023:16

600

Redovisning av KKiK nyckeltal 2022

Utbildningsnämnden beslut

- Utbildningsnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning

Heby kommun deltar årligen i Sveriges kommuner och regioners (SKR) mätning Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK). Mätningen utgår från förbestämda mätområden och statistik rörande utbildning inhämtas främst från SCB, Skolinspektionen och Kolada.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 1 mars 2023

Delges
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Skolledare

Ubn § 30

Dnr UBN/2022:42

041

Socioekonomiskt strukturstödssystem

Utbildningsnämnden beslut

- Utbildningsnämnden godkänner den av förvaltningen föreslagna resursfördelningsmodellen för socioekonomiskt strukturstöd. Resursfördelningsmodellen tas i bruk i samband med detaljbudgeten 2024.

Sammanfattning

Heby kommuns socioekonomiska strukturstödsmodell trädde i kraft 1 januari 2017. Då beslutades att grundskolan (i begreppet grundskola inkluderas även förskoleklass) skulle erhålla 7,7 procent i strukturstödsersättning och förskola samt fritids 4,6 procent. Respektive andel togs från berörd verksamhets grundbelopp för att sedan fördelas till respektive enhet utifrån index och barn- eller elevantal. Det faktum att samtliga enheter erhöll någon form av ersättning innebar dock att verksamheter med relativt höga indexvärden inte erhöll lika stor ersättning som de skulle ha kunnat eftersom samtliga enheter delade på de tilldelade summorna. För att åtgärda detta ändrades den initiala strukturstödsmodellen till den nuvarande modellen. Denna ändring trädde i kraft 1 januari 2021 och innebar införandet av en indexgräns på 0,75 och reduktion av de dåvarande ersättningsandelarna från 7,7 procent till 7 procent för grundskolan och från 4,6 procent till 4 procent för förskola och fritidshem.

I samband med den senaste strukturstödsutredningen genomförde Barn- och utbildningsförvaltningen en enkät riktad till kommunens rektorer för att erhålla deras synpunkter på den nuvarande strukturstödsmodellen. Utifrån de inkomna svaren framgår det bland annat att det finns vissa svårigheter gällande att tydligt redovisa hur de medel som erhålls via stödet används. Utifrån enkäten framgår det även att om rektorer fick välja att exkludera någon variabel i indexberäkningarna så är det variabeln "kön". Vid Utbildningsnämndens sammanträde den 9:e september 2022 (UBN/2022:42) presenterades en tjänsteskrivelse som innehöll tre förändringsförslag av nuvarande strukturstödsmodell, nämligen borttagande av variabeln kön som bakgrundsvariabel, egen aktivitet för ekonomisk uppföljning av strukturstöd och borttagande av indexgräns för att erhålla strukturstöd.

(1) Borttagande av variabeln "kön" som bakgrundsvariabel

Genom att ta bort variabeln kön sänks indexberäkningens sannolikhet att överensstämma med verkligheten från cirka 75 procent till cirka 72 procent. Detta innebär att borttagandet av variabeln "kön" medför en negativ påverkan på nuvarande modell och därmed är denna förändring inte motiverad att genomföra.

(2) Egen aktivitet för ekonomisk uppföljning av strukturstöd och (3) borttagande av indexgräns

Med nuvarande resursfördelningsmodell för grundskolan tas 7 procent av grundbeloppet, det vill säga det belopp som beräknas utifrån modellskolan, till en gemensam strukturstödspott. Utifrån enheternas index fördelas denna pott ut och blir en del av enheternas rektorspeng. För enheter med lågt index, eller till och med index under gränsen för att erhålla strukturstöd, innebär detta

att rektorn får mindre pengar än grundbeloppet. Konsekvensen är att det blir svårt för rektorn att uppnå en budget i balans och samtidigt ha en behörig personalorganisation. Därtill visade det sig att det belopp rektorerna erhåller som strukturstöd utgör en sådan liten skillnad mot vad de hade erhållit för ersättning per barn/elev utan omfördelning via strukturstöd. En ytterligare begränsning med nuvarande resursfördelningsmodell är att volymerna får större påverkan på tilldelat strukturstöd än elevernas socioekonomiska bakgrund. Därmed uppfyller inte nuvarande resursfördelningsmodell strukturstödets huvudsakliga syfte, det vill säga att kompensera för barn/elevs socioekonomiska bakgrund.

Med detta som bakgrund anser inte förvaltningen att en del av grundbeloppet ska finansiera strukturstödet utan dessa två delar av rektorspengen ska vara särskilda från varandra. Grundbeloppet ska uppfylla planerad undervisningstid i grundskolan medan strukturstödet ska kompensera för elevernas socioekonomiska förutsättningar att uppnå målen genom att rektor har möjlighet att göra särskilda anpassningar eller satsningar.

Likt för grundskolan tas en andel av grundbeloppet och sätts av till strukturstöd även för verksamheterna förskola och fritidshem. Även för dessa verksamheter innebär den faktiska extra tilldelningen för barnens socioekonomiska förutsättningar en relativt liten kompensation. Förvaltningen föreslår därför att även dessa verksamheter får en särskiljning av grundbelopp och strukturstöd.

Den nya resursfördelningsmodellen inom förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola¹ skulle leda till:

- Större likvärdighet i resursfördelningen än föregående strukturstödsmodell
- Bättre möjlighet för rektor att göra särskilda undervisningsanpassningar och satsningar utifrån elevunderlaget
- Större möjlighet till långsiktig planering
- Tydlighet för rektorer gällande vad som är strukturstöd och vad som är grundbelopp (egen aktivitet)
- Mindre administration kring beräkning av rektorspeng

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 1 mars 2023

Delges
Kommunstyrelsen
Skolledare
Framtidens förskola
Skogsdungens förskola
Trolleby förskola
Myggans förskola
Förskola Lek&Lär
Huddunge byskola

¹ Grundsärskola byter namn till anpassad grundskola från och med 1:a juli 2023

Ubn § 31

Dnr UBN/2022:45

042

Årsredovisning 2022

Utbildningsnämnden beslut

- Utbildningsnämndens årsredovisning och måluppfyllelse år 2022 godkänns.

Sammanfattning

Inför år 2022 hade flera av Utbildningsnämndens verksamheter svårt att lägga en budget inom tilldelad budgetram. Den totala differensen mellan tilldelad budgetram och lagd budget var 9,0 miljoner kronor (för 2021 var motsvarande summa 10,4 miljoner kronor). Denna differens var störst vid Harbo F-6, Vittinge F-3 samt Centrum för Livslångt lärande (CLL). I bokslutet för 2022 återfinns en negativ avvikelse om 14,6 miljoner kronor, varav 10,7 miljoner kronor utgörs av, av kommunfullmäktige, godkända avvikelser. Av de ansvarsområden som inte hade en budget i balans vid årets början är det endast Harbo skola och Vittinge skola som har ett underskott i årsbokslutet. Övriga ansvar har en budget i balans. Även Harbo och Vittinge skola har minskat sina underskott genom ökade intäkter och minskade personalkostnader. Exempel på intäktsökningar inom grundskolan är Skolmiljarden, sjukersättning Covid, beviljade medel för tilläggsbelopp och fler elever. CLLs intäktsökning beror främst på att intäkter kopplat till lärlingsutbildning år 2021 beviljades först år 2022 och på grund av försiktighetsprincipen var ett lägre belopp uppbokat i bokslutet år 2021.

En omfattande utredning kring finansiering av CLLs verksamheter påbörjades under 2021 och slutfördes i augusti 2022. Modellen har använts för detaljbudget 2023 och utvärderas och revideras vid behov. Målsättningen är att säkerställa verksamhetens finansiering samt ytterligare kvalitetssäkra den ekonomiska uppföljningen.

Förvaltningschef och verksamhetschef har tillsammans med rektorsgruppen genomfört en översyn av hur behovet av utökat ledningsstöd inom Utbildningsnämndens ansvarsområden kan lösas. Under år 2022 genomfördes förändringar inom förskola samt rektorsområdena Harbo/Tärnsjö och Morgongåva/Vittinge. Översynen innebar en omorganisation av rektorsområden i förskolan, men antalet rektorer (årsarbetare) förblev det samma. För grundskolan utökades tillfälligt med biträdande rektor i Vittinge och Morgongåva under 2022. För Harbo och Tärnsjö skolor har en utökning skett av rektorstjänst med totalt 0,4 årsarbetare och området har delats i två.

2022 har präglats av höga sjuktal och svårigheter för verksamheterna att ersätta frånvarande personal med vikarier. Detta har i hög grad bidragit till en sliten organisation där personal måste täcka upp för varandra vid sjukdom. Även möjlighet för personal att kunna delta i utbildning har i viss mån begränsats av svårigheterna med vikarieanskaffning.

Utbildningsnämnden har under de senaste åren sett en sjunkande trend när det gäller elever som når målen i alla ämnen samt i hur stor andel som når gymnasiebehörighet. Vid Utbildningsnämndens sammanträde i november 2022 fick förvaltningen i uppdrag att framta en åtgärdsplan som kan bidra till att vända den negativa trenden gällande kunskapsresultat. Förvaltningen har påbörjat detta arbete som fortlöper enligt plan för att kunna redovisas vid Utbildningsnämndens sammanträde i juni 2023. Arbetet leds av verksamhetschef och verksamhetsutvecklare på förvaltningen, som vilka tillsammans med rektorerna planerar att

framta en åtgärdsplan per enhet så att planerna anpassas efter varje enhets enskilda förutsättningar.

Även fortsättningsvis befinner sig Utbildningsnämnden i ett ansträngt ekonomiskt läge och det kommer att bli utmanande år framöver. Därtill kommer de ökande priserna i samhället i stort att påverka verksamheterna, bland annat när det gäller livsmedel och drivmedel.

Utifrån Kommunfullmäktiges beslut om att centralisera verksamheterna inom varje ort och Utbildningsnämndens beslut om att behålla skolor på alla orter står Heby kommun inför ny- och ombyggnation av förskola och grundskola i Harbo och Vittinge. Dessa satsningar kommer att medföra ökade lokalkostnader och det finns inom förvaltningen en oro över hur detta ska finansieras, framförallt med tanke på de redan befintliga effektiviseringskrav som för närvarande påverkar organisationen. För att klara de krav som ställs på Utbildningsnämndens verksamheters kvalitet och beskaffenhet med nuvarande struktur krävs en utökad ram för att finansiera nytt hyresläge vid nybyggnation men också att dagens effektiviseringskrav minskar.

Att Barn- och Utbildningsförvaltningen beviljats ackreditering inom Erasmus + gör det möjligt att arbeta med kompetensutveckling och driva utvecklingsprojekt som den tilldelade budgetramen idag inte tillåter. Möjligheten till internationella samarbeten kan också skapa nyfikenhet och energi såväl hos elever som medarbetare. Ytterligare ett sådant utvecklingsprojekt är React EU som ger oss möjlighet att bedriva utveckling inom digitaliseringsområdet med medel från EU.

Vid Utbildningsnämndens sammanträde i november 2022 fick förvaltningen i uppdrag att framta en åtgärdsplan som kan bidra till att vända den negativa trenden gällande kunskapsresultat. Förvaltningen har påbörjat detta arbete som fortlöper enligt plan för att kunna redovisas vid Utbildningsnämndens sammanträde i juni 2023. Arbetet leds av verksamhetschef och verksamhetsutvecklare på förvaltningen som tillsammans med rektorerna planerar att framta en åtgärdsplan per enhet så att planerna anpassas efter varje enhets enskilda förutsättningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2 mars 2023
Årsredovisning UBN 2022

Delges
Kommunstyrelsen
Skolledare

Ubn § 32

Dnr UBN/2023:11

Månadsrapport feb

Utbildningsnämnden beslut

- Ekonomisk uppföljningsrapport per sista februari 2023 godkänns.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har under de senaste åren inte haft en organisation inom tilldelad budgetram. För att komma inom tilldelad budgetram 2023 behöver Barn- och utbildningsförvaltningen vidta följande verksamhetsförändringar:

- Avveckla de mobila förskolorna
- Harbo och Vittinge skola ställer om till B-form från hösten 2023
- För förskolan krävs totalt en besparing på 9,11 årsarbetare
- För grundskolan krävs totalt en besparing på 14,49 årsarbetare

Per sista februari har Utbildningsnämnden en negativ avvikelse mot budget motsvarande 2,0 miljoner kronor. De största kostnadsavvikelsena avser:

- högre personalkostnad jämfört med budget *(-1,1 miljoner kronor)*
- högre kostnad köp av huvudverksamhet exklusive tilläggsbelopp *(-0,3 miljoner kronor)*
- högre kostnad IT-tjänsteavtal *(-0,1 miljoner kronor)*

Den negativa avvikelsen för köp av huvudverksamhet rör främst gymnasiet och det beror på en högre kostnadsökning jämfört med budget och inte på ökade volymer. Den största avvikelsen avseende personal och IT-tjänsteavtal syns inom verksamheten grundskola.

Gällande intäkter så har inte alla blivit resultatförda per sista februari utan förvaltningen kommer att säkerställa kontering av personalkostnader och göra en bedömning av kommande intäkter under mars månad. Dessa intäkter påverkar främst resultatet för grundskolan.

- Lägre externa intäkter kopplat till kärnverksamheten *(-0,6 miljoner kronor)*

Vid Utbildningsnämndens sammanträde den 28:e oktober 2022 bedömde förvaltningen att Utbildningsnämndens ram skulle behöva utvidgas med 11,9 miljoner kronor. Då 5,8 miljoner kronor har tillskjutits Utbildningsnämnden genom en tilläggsbudget kvarstår cirka 6,1 miljoner kronor. Detta underskott bedöms främst härröras till den kommunala grundskolan och den kommunala förskolan. Därtill bedömer förvaltningen att kostnaden för skolskjuts och livsmedel kan öka ytterligare, detta med anledning av det osäkra omvärldsläget. I nuvarande budget finns inte något extra utrymme utan detta skulle i så fall innebära ytterligare underskott. Det saknas även marginal för väsentliga volymförändringar för interkommunala kostnader såsom köp av gymnasieplatser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 14 mars 2023
Rapport

Delges
Skolledare
Kommunstyrelsen

Ubn § 33

Dnr UBN/2022:2

042

Volym per verksamhet inom CLL redovisas

Utbildningsnämnden beslut

- Utbildningsnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning

I enlighet med beslut UBN/2022:2 redovisas i nedanstående tabell en sammanställning av aktuella volymer per verksamhet inom Centrum för Livslångt Lärande (CLL). Volymerna utgörs av antal kurser samt antal elever i egen regi. Denna sammanställning är en del av den uppföljning som görs av CLL under år 2023 till följd av den nya resursfördelningsmodell som användes inför budget 2023.

Verksamhet	Antal kurser totalt VT 2023	Antal kurser totalt VT 2022
Grundläggande vuxenutbildning	66	73
Gymnasial vuxenutbildning	86	69
Komvux som särskild utbildning	23	23
Svenska för invandrare	89	120
Lärlingsutbildning	51	189
Summa	315	474

Tabell antal kurser våren 2023 och våren 2022

Verksamhet	Antal elever i egen regi VT 2023	Antal elever i egen regi VT 2022
Grundläggande vuxenutbildning	42	49
Gymnasial vuxenutbildning	67	61
Komvux som särskild utbildning	22	22
Svenska för invandrare	80	95
Lärlingsutbildning	16	36
Kommunalt aktivitetsansvar	76	41
Modersnål	107	91
Summa	410	395

Tabell antal elever våren 2023 och våren 2022

År 2022 var inte statistiken rörande antal elever inom kommunalt aktivitetsansvar lika säker som den statistik som finns för år 2023. Med hjälp av en ny modell är volymerna från och med år 2023 mer tillförlitliga.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 10 mars 2023

Delges
Förvaltningschef BUF
Vuxenutbildning- och arbetsmarknadschef

Ubn § 34

Dnr UBN/2023:17

042

Redovisning av förslag för "småskoletillägg"

Utbildningsnämnden beslut

- Under förutsättning att Utbildningsnämnden tilldelas ett ramhöjande tillägg om 1,1 miljoner kronor i budgetramen för 2024 antar Utbildningsnämnden förvaltningens förslag om småskoletillägg.

Sammanfattning

För att erhålla småskoletillägg ska en enhet ha ett mellanstadium med i genomsnitt (för budgetåret) färre än 60 elever. Baserat på den prognos som framtagits av förvaltningen i februari 2023 över antal elever i Heby kommun år 2024 skulle tre grundskolor vara aktuella för ett småskoletillägg inför 2024. Hänsyn är då inte tagen till inflytt, utflytt eller andra förändringar i volymerna. Om beslut om småskoletillägg fattas kommer en ny prognos att göras i samband med resursfördelningsarbetet inför budget 2024 för att bedöma vilka enheter som har rätt till de extra medlen. De skolor som vid elevprognos i februari 2023 skulle uppfylla kriterierna för att beviljas småskoletillägg för 2024 är Harbo skola F-6, Tärnsjö skola F-6 samt Huddunge byskola F-6.

Med nuvarande organisation skulle småskoletillägget innebära att de flesta enheter ges möjlighet till att bedriva sin verksamhet i enlighet med skollagens krav och med en budget i balans. Detta gäller dock inte för Harbo skola, som även med småskoletillägg och eventuell förändring av resursfördelningsmodellen för strukturstöd, skulle behöva minska sina kostnader med cirka 0,5 miljoner kronor.

Om tre enheter beviljas småskoletillägg för 2024 motsvarar detta totalt 1,1 miljoner kronor. För att småskoletillägg ska kunna implementeras från och med budget 2024 krävs en utökad budgetram. Dessa medel kan inte finansieras via någon omfördelning inom Utbildningsnämnden då verksamheterna redan idag begränsas av en snäv budgetram för områdena undervisning, lärverktyg och elevhälsa. En omfördelning skulle frångå likvärdighetsprincipen i resursfördelningen då de volymmässigt större skolor skulle tvingas finansiera de mindre skolorna.

Avslutningsvis ser förvaltningen att dessa medel är nödvändiga för att alla kommunens skolor ska ges ekonomiska förutsättningar och kunna uppfylla skollagens krav.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 1 mars 2023

Ubn § 35

Dnr UBN/2022:53

002

Revidering av Delegationsordningen

Utbildningsnämnden beslut

- Förslag till revidering av Utbildningsnämndens delegationsordning godkänns i enlighet med PM daterat 2023-03-09.

Sammanfattning

Förvaltningen föreslår följande tillägg i Utbildningsnämndens delegationsordning:

11.	ALLMÄNT OM GRUNDSKOLA, GRUNDSÄRSKOLA				
11.1	Beslut om skolpliktens upphörande vid varaktig vistelse utomlands.	Skollagen 7 kap 2 §	Utredare/handläggare		Delegationslista
21	ARKIVORGANISATION				
21.1	Utse informationsredogörare för utbildningsnämndens arkivorganisation		Informationsansvarig		Delegationslista

Beslutsunderlag

Delegationsordning för utbildningsnämnden

Delges
Kommunstyrelsen
Kommundirektör

Ubn § 36

Dnr UBN/2023:2, UBN/2023:9, UBN/2021:51

105, 041, 291

Information och rapporter

Utbildningsnämnden beslut

- Utbildningsnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning

Förvaltningschef informerar om:

- Svar från Skolinspektionen som kommer presenteras för nämnden i april
- Facklig övertalighetsprocess
- Krigsorganisationen
- Rekryteringen kring ny rektor till Heby skola F-6 har börjat

Beslutsunderlag

Kf § 10/2023

Kf § 12/2023

Ks § 43/2023

Ks § 52/2023

Ks § 56/2023

Kf § 9/2023

Protokoll – Kommunala pensionärsrådets sammanträde

Planeringsdirektiv 2024-26